Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Sonraíocht	Tugann sonraíocht ábhair nó ghearrchúrsa breac-chuntas ar na torthaí foghlama atá beartaithe, agus conas is féidir iad a bhaint amach nó a léiriú. Leagtar amach sa tsonraíocht conas a bhíonn an fhoghlaim in aon ábhar nó gearrchúrsa nasctha le ráitis foghlama agus le príomhscileanna ar leith.	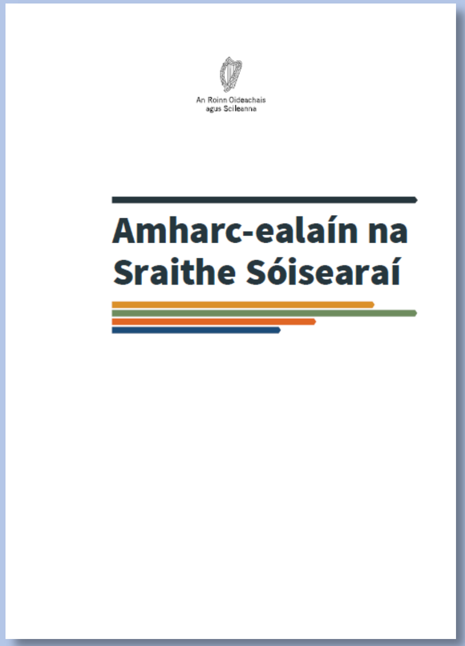 An Roinn Oideachais agus Scileanna Amharc-ealaín na Sraithe Sóisearaí

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Foinse Phríomha	Is foinsí fisiceacha nó coincheapúla iad na foinsí príomha, a bhreathnaítear ina staid bhunaidh agus nach bhfeictear trí chlaon-léirmhíniú duine éigin eile.	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Bloc sceitseála Amharc-ealaíne,	Bailiúchán fisiceach smaointe, próiseas agus oibre, i bhfoirm fhisiceach nó dhigiteach (nó meascán den dá rud).	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Torthaí foghlama	Is ráitis iad an torthaí foghlama i sonraíochtaí curaclaim a chuireann síos ar an eolas agus an tuiscint, na scileanna agus na luachanna a ba chóir do scoláirí a bheith ábalta a léiriú tar éis tréimhse foghlama.	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Intinní Foghlama	Is ráiteas de chuid an mhúinteora é seo a chuireann síos go soiléir ar an rud is mian leis an múinteoir a bheadh ar eolas, intuigthe agus indéanta ag na scoláirí de thoradh gníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc.	‘Táimid ag foghlaim conas teicnící marcála a fhiosrú ag úsáid réimse meán’ ‘Táimid ag foghlaim conas breathnú ar, freagairt do agus measúnú a thabhairt ar obair ealaíne ábhartha’.

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Critéir ratha	Tá nasc idir critéir ratha agus intinní foghlama. An múinteoir agus/nó na scoláirí a chumann iad agus cuireann siad síos ar an gcuma a bheadh ar iarracht rathúil. Cuidíonn siad leis an múinteoir, agus leis an scoláire, breithiúnais a dhéanamh faoi cháilíocht fhoghlaim scoláirí.	CR1 Léirigh muinín chun líne a dhéanamh trí mheáin éagsúla CR 2 Rinne anailís ar fhoinse phríomha agus d’aithin líne, ton, cruth agus patrún CR 3 Chruthaigh réimse píosaí oibre ag úsáid fothaí difriúla

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Aiseolas Éifeachtach	Is ionann measúnú foirmitheach agus an próiseas chun fianaise a lorg agus a léirmhíniú agus a úsáid ag foghlaimeoirí agus ag múinteoirí chun cinneadh a dhéanamh orthu seo: • **An áit a bhfuil foghlaimeoirí ina gcuid foghlama** • **An áit ar gá dóibh dul ina gcuid foghlama** • **An chaoi is fearr chun dul ann**	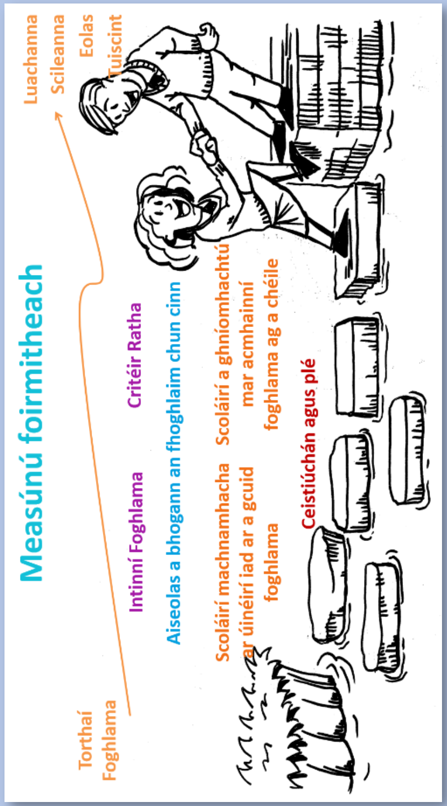

Sainmhíniú

Measúnú Rangbhunaithe (MRB's)

Téarmaíocht

Is é an cur síos s fearr ar Mheasúnuithe Rangbhunaithe na hócáidí nuair mheasann an múinteoir na scoláirí ag úsáid tascanna ar leith atá leagtha amach i sonraíocht an ábhair.

Sampla

Measúnú Rangbhunaithe 1: Ó Phróiseas go

Cur i gcrích

Tugann *Ó Phróiseas go Cur i gcrích* deis don scoláire taithí a fháil ar chur chuige a shamhlófaí le healaíontóir/ceardaí/dearthóir atá ag cleachtadh a ghairme. Is éard a bheidh ina bhloc sceitseála Amharc-ealaíne, a dtugtar breac-chuntas air sa tsonraíocht seo, taifead dá bharúlacha tosaigh, dá smaointe, dá bhunfhoinsí, dá thaighde agus dá iniúchadh ar theicnící agus dá bhreathnuithe, le linn dó a shaothar a fhorbairt. Bíonn tionchar díreach ag caighdeán obair taighde agus forbartha an scoláire ar chaighdeán deireanach a shaothair réadaithe. Is féidir leis an scoláire an chéad Mheasúnú Rangbhunaithe seo a chur i gcrích ar bhonn aonair nó i ngrúpa. I gcás go n-oibríonn an scoláire i ngrúpa, ba cheart gan ligean don ghrúpa éirí rómhór – triúr scoláirí ar a mhéad – ionas gur féidir le gach scoláire a chion a dhéanamh agus ionas gur féidir an obair agus na freagrachtaí a roinnt ar bhealach níos fearr. Maidir le hobair ghrúpa, caithfidh na tascanna uile a shanntar do na scoláirí a bheith cothrom agus fónta leis an obair a mbeidh na scoláirí ina bun a éascú. Tá sé tábhachtach freisin, ó thaobh mheasúnú na hoibre de, go ndéanfaidís rannpháirtíocht gach scoláire a éascú ionas go mbeidh na scoláirí in ann na critéir a leagtar amach sna Gnéithe Cáilíochta a chomhlíonadh.

Athróidh na téamaí le haghaidh Mheasúnú Rangbhunaithe 1 gach bliain agus déanfaidh CNCM iad a atheisiúint ar an leathanach ábhartha ar http://curriculumonline.ie.

Leagtar amach i bhFíor 1 thíos an próiseas a bhaineann le Measúnú Rangbhunaithe 1 a dhéanamh. Is é aidhm an phróisis seo treoir a thabhairt don mhúinteoir de réir mar a thacaíonn sé lena scoláire Measúnú Rangbhunaithe 1 a chur i gcrích.

Fíor 1: An próiseas a bhaineann le Measúnú Rangbhunaithe 1 a dhéanamh

Ag ullmhú → An Measúnú Rangbhunaithe a chur i gcrích → An leibhéal gnóthachtála a chinneadh → Na chéad chéimeanna eile

Tugtar trí théama don scoláire agus caithfidh sé ceann amháin díobh a phiocadh. Caithfidh an scoláire taighde, iniúchadh agus forbairt a dhéanamh ar smaointe d'fhonn saothar réadaithe atá

15

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Gnéithe Cáilíochta	Úsáideann múinteoirí na Gnéithe Cáilíochta chun an leibhéal gnóthachtála i ngach Measúnú Rangbhunaithe a shocrú. Is iad seo na critéir a úsáidfear chun a mheas cé acu de na ceithre Thuairiscín is fearr a oireann d’ obair na scoláirí.	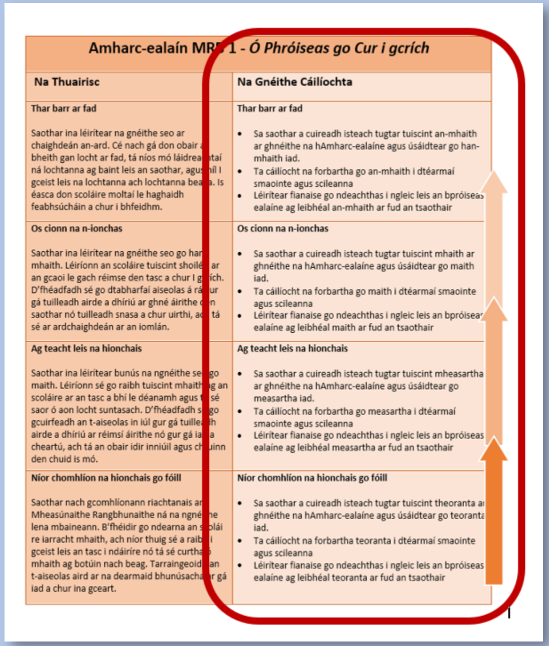

Amharc-ealaín MRB 1 - *Ó Phróiseas go Cur i gcrích*	
Na Thuairisc	**Na Gnéithe Cáilíochta**
Thar barr ar fad Saothar ina léirítear na gnéithe seo ar chaighdeán an-ard. Cé nach gá don obair a bheith gan locht ar fad, tá níos mó láidrea[illegible]taí ná lochtanna ag baint leis an saothar, agus [illegible]níl I gceist leis na lochtanna ach lochtanna bea[illegible]a. Is éasca don scoláire moltaí le haghaidh feabhsúcháin a chur i bhfeidhm.	**Thar barr ar fad** • Sa saothar a cuireadh isteach tugtar tuiscint an-mhaith ar ghnéithe na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go han-mhaith iad. • Ta cáilíocht na forbartha go an-mhaith i dtéarmaí smaointe agus scileanna • Léirítear fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne ag leibhéal an-mhaith ar fud an tsaothair
Os cionn na n-ionchas Saothar ina léirítear na gnéithe seo go han mhaith. Léiríonn an scoláire tuiscint shoilé[illegible] ar an gcaoi le gach réimse den tasc a chur I g[illegible]ích. D’fhéadfadh sé go dtabharfaí aiseolas á rá[illegible]ur gá tuilleadh airde a dhíriú ar ghné áirithe [illegible]n saothar nó tuilleadh snasa a chur uirthi, ac[illegible] tá sé ar ardchaighdeán ar an iomlán.	**Os cionn na n-ionchas** • Sa saothar a cuireadh isteach tugtar tuiscint mhaith ar ghnéithe na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go maith iad. • Ta cáilíocht na forbartha go maith i dtéarmaí smaointe agus scileanna • Léirítear fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne ag leibhéal maith ar fud an tsaothair
Ag teacht leis na hionchais Saothar ina léirítear bunús na ngnéithe se[illegible]go maith. Léiríonn sé go raibh tuiscint mhaith[illegible]g an scoláire ar an tasc a bhí le déanamh agus [illegible] sé saor ó aon locht suntasach. D’fhéadfadh s[illegible]go gcuirfeadh an t-aiseolas in iúl gur gá tuille[illegible]h airde a dhíriú ar réimsí áirithe nó gur gá ia[illegible]a cheartú, ach tá an obair idir inniúil agus ch[illegible]uinn den chuid is mó.	**Ag teacht leis na hionchais** • Sa saothar a cuireadh isteach tugtar tuiscint mheasartha ar ghnéithe na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go measartha iad. • Ta cáilíocht na forbartha go measartha i dtéarmaí smaointe agus scileanna • Léirítear fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne ag leibhéal measartha ar fud an tsaothair
Níor chomhlíon na hionchais go fóill Saothar nach gcomhlíonann riachtanais ar Mheasúnaithe Rangbhunaithe ná na ngné[illegible]he lena mbaineann. B’fhéidir go ndearna an s[illegible]olái re iarracht mhaith, ach níor thuig sé a raib[illegible] i gceist leis an tasc i ndáiríre nó tá sé curtha[illegible] mhaith ag botúin nach beag. Tarraingeoid[illegible]an t-aiseolas aird ar na dearmaid bhunúsacha[illegible]r gá iad a chur ina gceart.	**Níor chomhlíon na hionchais go fóill** • Sa saothar a cuireadh isteach tugtar tuiscint theoranta a[illegible] ghnéithe na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go teoranta iad. • Ta cáilíocht na forbartha teoranta i dtéarmaí smaointe agus scileanna • Léirítear fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne ag leibhéal teoranta ar fud an tsaothair

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Cruinniú in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ)	Tar éis measúnú rangbhunaithe a bheith déanta, rachaidh múinteoirí i gceann cruinnithe athbhreithnithe, mar a gcomhroinnfidh siad agus a bpléifidh siad samplaí dá gcuid measúnuithe ar obair scoláirí agus ina dtiocfaidh siad ar chomhthuiscint faoi cháilíocht foghlama na scoláirí.	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Ealaín, nó mínealaín	Is é is ealaín, nó mínealaín ann, scil chruthaitheach a chur in iúl i bhfoirm amhairc. Leagtar béim ar smaointe, ar mhothúcháin agus ar cháilíochtaí amhairc trí scil shamhlaíoch agus/nó theicniúil. Seachas saothair ealaíne a chruthú, cuimsíonn mínealaín chomh maith staidéar na healaíona trí léirthuiscint agus plé criticiúil.	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Ceardaíocht	Is é is ceardaíocht ann, cur i bhfeidhm réimse eolais agus scileanna ealaíne ar leith chun déantúsáin a bhfuil fiúntas aeistéitiúil leo a tháirgeadh. Le béim ar phróisis agus ábhar, d'fhéadfadh na déantúsáin a hruthaítear an cheardaíocht thraidisiúnta nó cur chuige níos sainiúla ón gceardaí a léiriú.	

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Dearadh	Is é is **dearadh** ann, an próiseas a bhaineann le pleanáil, réiteach fadhbanna agus cruthú. Is féidir leis a bheith ina fhreagra ar achoimriú, riachtanas nó cás ar leith. Úsáidtear íomhánna agus gnéithe amhairc foirmiúla chun teachtaireachtaí agus smaointe a chur in iúl le béim ar phróiseas pleanála, ar réiteach fadhbanna agus ar chur I gcrích, le líníochtmar bhealach le smaoineamh.	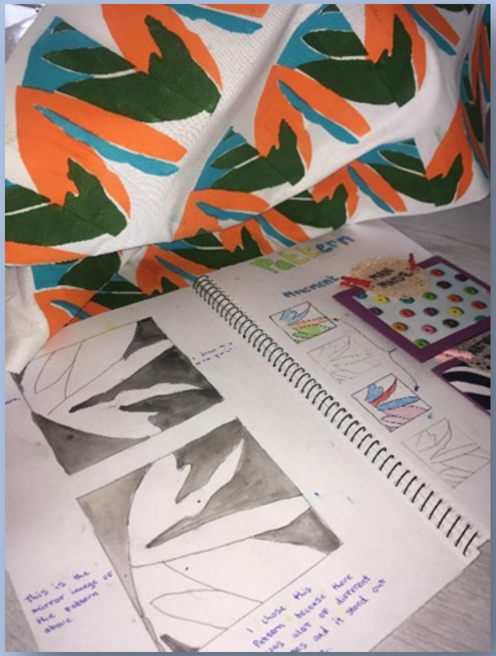

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Na Cúig Ghné san Amharc-Ealaín	Chun béim níos mó a chur ar nádúr comhtháite na foghlama, grúpáiltear na torthaí do gach snáithe trína gceangal le cúig ghné: • **Teanga Chriticiúil agus Amhairc** • **Líníocht** • **Cultúr agus Léirthuiscint** • **Amhairc Gnéithe Ealaíne agus Prionsabail Deartha (GEPD)** • **Meáin**	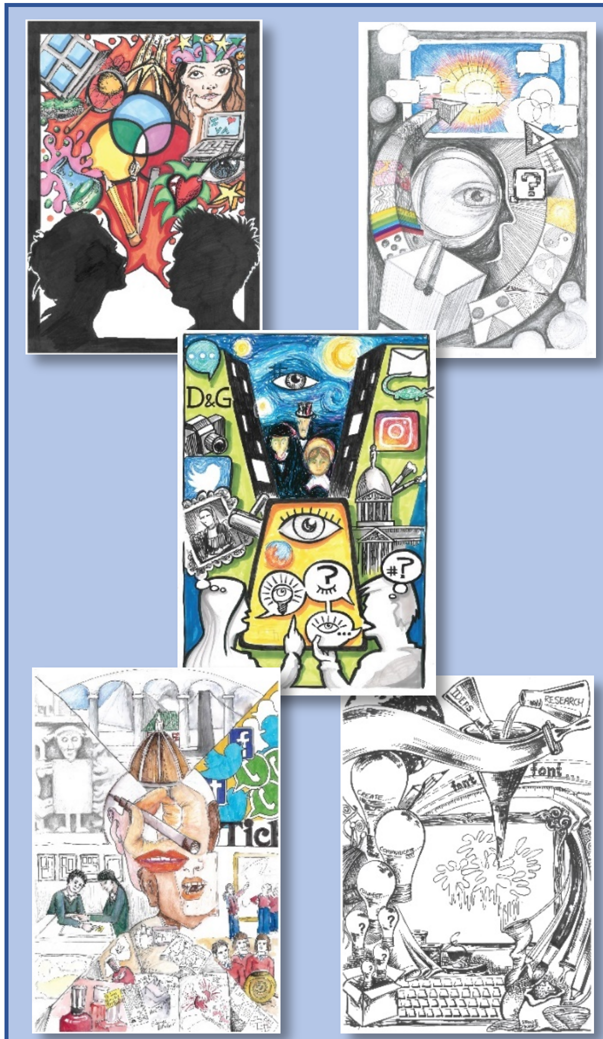

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Na Thuairisc	Tá ceithre leibhéil tuairiscíní gnóthachtála ann i ngach Measúnú Rangbhunaithe: **Thar barr, Os cionn ionchas, Ag teacht le hIonchais agus Ionchais le Baint Amach Fós.**	(see image below)

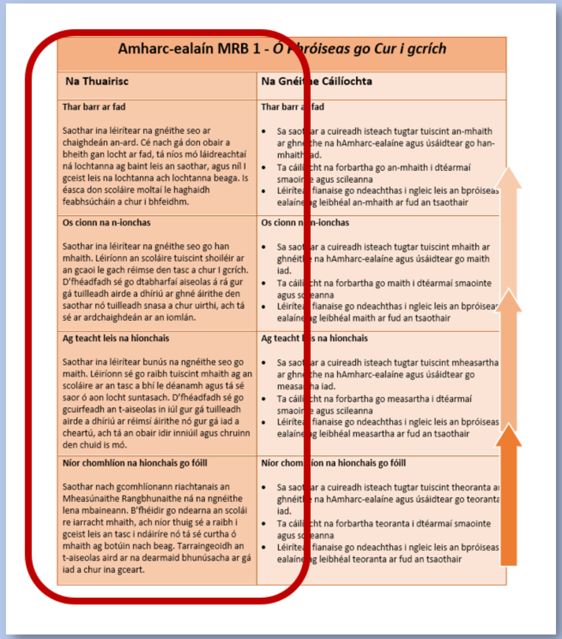

Amharc-ealaín MRB 1 - *Ó Phróiseas go Cur i gcrích*

Na Thuairisc	Na Gnéithe Cáilíochta
Thar barr ar fad Saothar ina léirítear na gnéithe seo ar chaighdeán an-ard. Cé nach gá don obair a bheith gan locht ar fad, tá níos mó láidreachtaí ná lochtanna ag baint leis an saothar, agus níl I gceist leis na lochtanna ach lochtanna beaga. Is éasca don scoláire moltaí le haghaidh feabhsúcháin a chur i bhfeidhm.	**Thar barr a fad** • Sa saot ar a cuireadh isteach tugtar tuiscint an-mhaith ar ghne the na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go han-mhaith ad. • Ta cáili cht na forbartha go an-mhaith i dtéarmaí smaoin e agus scileanna • Léirítea fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne g leibhéal an-mhaith ar fud an tsaothair
Os cionn na n-ionchas Saothar ina léirítear na gnéithe seo go han mhaith. Léiríonn an scoláire tuiscint shoiléir ar an gcaoi le gach réimse den tasc a chur I gcrích. D'fhéadfadh sé go dtabharfaí aiseolas á rá gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar ghné áirithe den saothar nó tuilleadh snasa a chur uirthi, ach tá sé ar ardchaighdeán ar an iomlán.	**Os cionn n n-ionchas** • Sa saot ar a cuireadh isteach tugtar tuiscint mhaith ar ghnéit na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go maith iad. • Ta cáili cht na forbartha go maith i dtéarmaí smaointe agus sc eanna • Léirítea fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne g leibhéal maith ar fud an tsaothair
Ag teacht leis na hionchais Saothar ina léirítear bunús na ngnéithe seo go maith. Léiríonn sé go raibh tuiscint mhaith ag an scoláire ar an tasc a bhí le déanamh agus tá sé saor ó aon locht suntasach. D'fhéadfadh sé go gcuirfeadh an t-aiseolas in iúl gur gá tuilleadh airde a dhíriú ar réimsí áirithe nó gur gá iad a cheartú, ach tá an obair idir inniúil agus chruinn den chuid is mó.	**Ag teacht is na hionchais** • Sa saot ar a cuireadh isteach tugtar tuiscint mheasartha ar ghne the na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go measa ha iad. • Ta cáili cht na forbartha go measartha i dtéarmaí smaoin e agus scileanna • Léirítea fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne g leibhéal measartha ar fud an tsaothair
Níor chomhlíon na hionchais go fóill Saothar nach gcomhlíonann riachtanais an Mheasúnaithe Rangbhunaithe ná na ngnéithe lena mbaineann. B'fhéidir go ndearna an scoláire iarracht mhaith, ach níor thuig sé a raibh i gceist leis an tasc i ndáirire nó tá sé curtha ó mhaith ag botúin nach beag. Tarraingeoidh an t-aiseolas aird ar na dearmaid bhunúsacha ar gá iad a chur ina gceart.	**Níor chom ion na hionchais go fóill** • Sa saot ar a cuireadh isteach tugtar tuiscint theoranta ar ghnéit na hAmharc-ealaíne agus úsáidtear go teoranta iad. • Ta cáili cht na forbartha teoranta i dtéarmaí smaointe agus sc eanna • Léirítea fianaise go ndeachthas i ngleic leis an bpróiseas ealaíne g leibhéal teoranta ar fud an tsaothair

Sainmhíniú	Téarmaíocht	Sampla
Measúnú Suimitheach	Is rud suimitheach é an measúnú nuair a úsáidtear é chun measúnú a dhéanamh ar fhoghlaim scoláire ag deireadh an phróisis teagaisc nó tréimhse foghlama.	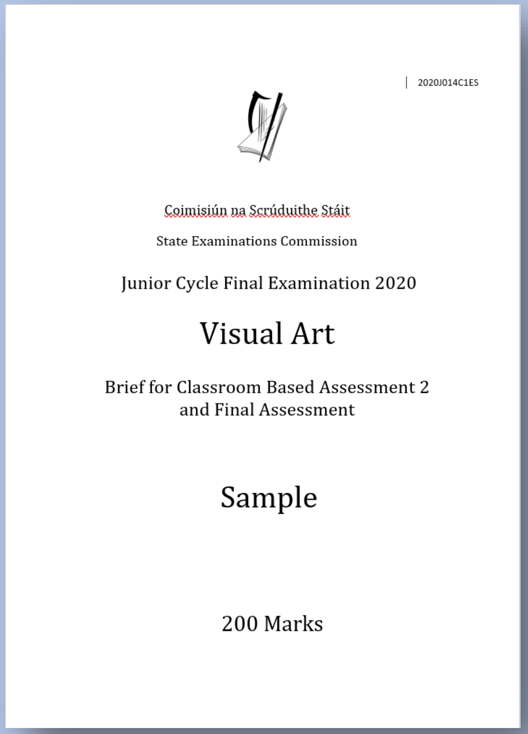 2020J014C1ES Coimisiún na Scrúduithe Stáit State Examinations Commission Junior Cycle Final Examination 2020 Visual Art Brief for Classroom Based Assessment 2 and Final Assessment Sample 200 Marks